

Teodor Križka

Rebrík

*Zdedil som rebrík, je už veľmi starý,
starší než ja a starší od otca,
a predsa slúži, dokonca sa tvári,
že prežije aj mňa a moje proroctvá.*

*Dve rovné žrdky, šteblíkov len desať,
a to je všetko, viac už nepridáte
k dokonalosti ako z rodu kniežat,
k snu o výške a trochu o závrate.*

*Opretý stojí, celé desaťročia
nepremiestnil ho ani o piad' nik,
a možno kričí, kým ho neotočia
dajaké ruky, čujné na ten krik.*

*Chodím sa naňho pozerať a hladkám
tú jeho prostú, obchytanú krásu,
čo stúpa hore na povalu, k vrátkam
s voňavým senom strateného času.*

*Jakubov rebrík do detského raja,
kde stačí málo, hruška na dlani,
vreckový nožík, ktorý dobre krája,
a samota, tá ako odvlani.*

*Len desať krokov medzi dvoma svetmi,
tak málo k obrazu a k skutočnosti veľa,
blizučko ku snu, keď sme boli deťmi,
ďaleko k vráskam starnúceho čela.*

*Hladkám tú dávnu, ladnú štihlosť dreva,
vpísanú do notovej osnovy
modlitbu práce, ktorá ešte spieva,
ak niekto rebrík s nehou osloví.*

*Od prachu stieram rebrík, od pavučín,
akoby som sa dotkol mŕtvej ruky,
a čítam gestá, čo sa nenaučím
naspamäť nikdy, ani tie ich zvuky.*

*Vystúpaš nahor, do voňavých nebies,
spustíš si odtiaľ dvoje bosých nôh,*

*a z toho sveta, o ktorom nič nevieš,
hrušku ti podá starý otec Boh*

Hriech

*Denne ho pácham, rozochvený čímisi,
vrhám sa nadol, na smrť vypätý,
zo samej výšky, z okraja tej rímsy,
čo položil mi údiv pod päty.*

*Do sveta kričím, zraňujme i liečme
nádherou svoju dušu pochabú.
Padajme chvíľu, ktorá trvá večne,
na dlažbu ako náruč z hodvábu.*

*Stojí to za to, veru stojí za to
na takú stenu padať ako hrach,
pod sochárrove nabrúsené dláto,
keď ostrie vetra sviští po sluchách.*

*Chce to len žiť, a k tomu trochu drilu,
a neužívať ako drogu lož.*

*Padajme večne na tú krátku chvíľu,
krvavme dušu o ten krásny nôž.*

Adam

*Vesmírny oráč, ktorého tak hľadám,
v kapsule rakvy vkladá do zeme
znova a znova zrnko z rodu Adam
a na to miesto kladie kamene.*

*Niet obavy, raz naisto sa vráti
pozbierať klasy, bokom v plameni
spopolniť kúkoľ, všetky svoje straty
a slnko svojím jasom zatieni.*

*V tej kapsule, v tom kanoe, v tom člunku,
v družici zeme, v poli rodných vlín
do času, od úplnku do úplnku,
plaví sa Adam, čaká na svoj spln.*

*A táto púť je čosi také bežné,
že si ju všimne iba oráč sám,
keď príde po mňa, medzi prsty vezme
zrníčko, spustí si ho ku nohám.
Netuším, či som raž či iba kúkol',
verím však, azda vzíde zo mňa klas,
veď inak načo oráč by mi vnukol
aj túto báseň, medzi kúkol' raž.*

Jama z azúru

*Ten pocit, keď niet radosti, niet smútku,
pokoja niet, no ani nepokoja,
pád lupienka, čo pripomína hrudku,
a hrudka ani rakva nie je tvoja;
ten neurčitý pocit, rozmazaný
cez oblohu, kde blýska sa, no prší
ďaleko veľmi, dotýkanie dlaní,
čo nestretnú sa pod stolom, len v duši...
Odrazu stojíš medzi prísvitom a tieňom,
dole je nebo, hore modrá jama,
vrháš sa do nej, ale v udivenom
závrate priepasť zíde k tebe sama.*

Klbko

*Dostali sme kus pavúčieho vlákna,
uplietť si sieť a uloviť pár rýb,
aj krídla, také ako vták má,
lež na snívanie, v tom je celý vtip.
Rozmotáš klbko do ostatku, no tak
zamotáš si len krídla života,
nebude z teba rybár, ale moták,
pochop, nie vták, len ľavota.*

Igric

*Je ich vždy málo, celkom drobná hŕstka,
len medzi prsty soľ a korenie.
Ale Boh hrá a fúka do náustka
klarinetu, keď noty zoženie.*

*Stačí mu zopár štíhlych zvučných hrdiel,
veď rozozvučal každý vtáčí krk,
aby tu nebol nemý ľudský údel,
noty však schoval v hrotoch vtáčích brk.*

*V tých hrdlách kloktá vodu horských bystrín,
prelieva cez ne víno, meď a cín,
umýva srdcia kajúcnym a čistým,
no každé trápi, tak sa mazná s ním.*

Poklady

*Keď sa ti chrbtom obráti
šťastie, ten pocit sviatku,
stále si ešte bohatý,
máš milujúcu matku.*

*Priatelia chvíľu potešia,
drsným sa stane hladký
jazyk dní, všetky nárečia,
nikdy reč našej matky.*

*Milenka, to je sloboda,
bude len chvíľu sladkou,
no posledné ti nepodá,
veď nebude ti matkou.*

*Prvá ťa na hrud' privinie,
na konci tiež, no skrátka
neodsúdi ťa jedine
odpúšťajúca matka.*

*Niet väčšej biedy bied,
ak nevráti sa spiatky
láska, čo mala odpoveď
na všetko - pohľad matky.*

Poklady 2

*Raj v nebesách a Pán Boh v ňom,
bez konca plnosť citu,
zavše s tým s bohatstvom
ku matke sadnú si tu.*

*Sedia s ňou na prahu
a preberajú hrášok,
bolesť a odvahu,
kuriatka našich lások.*

*A naše lásky nezrelé
zatúlajú sa v kroví,
pondelky, stredy, nedele,
až zostanú len vdovy.*

*Šťastie sa ráta na lásku,
ostatok sú len zvyšky.
A padá hrášok po hrášku
z rúk na dno plnej misky.*

*Nebesá na hrášky
zmenené, viac než kopec zlata,
ktože si bez lásky,
príd', pohostia ťa.*

*Matka, tá všetko dá,
i zemi, čo jej zvýši,
za to ju pohojdá
v náručí Boh v tej výši.*

Tešiteľ

*Kým urobíš krok, ohliadni sa, vráť sa,
narovnaj steblo, čo si chôdzou zlomil.*

*Nebýva taká neodkladná práca
ako rozpoznať, napraviť svoj omyl.*

*Chyby sa lepia na podošvy ľudí,
semená burín, zarastie im cesta,
i ľudská duša, srdce v ľudskej hrudi,
a nohy ďalej nepohnú sa z miesta.*

*Vráť teda hrdosť poníženým stebblám,
pod tvojím krokom horoko zaúpeli,
a viac ich k zemi neohni a nelám,
na podošvy si vezmi skorocely.*

*Klad' svoje srdce mimo slova zúrím,
nasleduj rúškom duše Veroniku,
klad' nohy mimo prilípavých burín,
liečivosť Ducha rozvláč po chodníku.*

Naruby

*Keď sa mi zavrú nebesá a smutný
útechu čakám, odkiaľ, neviem sám,
prichádza to a chodí tak, že hrud' mi
naruby vyvracia späť k nebesám.*

*A vtedy mávam neústupný pocit,
že vesmír, to ja sám som naruby,
že k nebesám až do nás chodí prosiť
dobrý Boh, keď sa do nás zaľúbi.*

*Tam treba hľadať lásku, niekde vnútri,
na druhej strane diaľnych hviezdnych hmiel,
keď smútime, veď to Pán Boh býva smutný
v nás za nás, veď tak milovať nás chcel.*

*Len vystierajme ruky na dno studne
hlboko v srdci, po samý jej smäd.*

*A milujme, a milovaní bud'me
nie o týždeň, nie zajtra, dnes a hneď.*

Blázon pre Krista

*Jeden je svet,
a predsa dva sú svety.*

Kainov a svet obety.

Svet Ábela,

svet trpiacich,

svet detí,

svet, ktorý svieti tak,

že nesvieti.

*Svet posmechu,
svet oltára a ikon.
Svet vraždiaci,
svet vraždený.
V tom zabíjanom závisťou
som mníchom,
zrodený z ducha,
nielen zo ženy.
Netreba mi viac,
to mi celkom stačí,
toho je práve...
no, tak akurát.
V tom svete sa mi
páči vtáčí
spev na dušu si obúvať.*

*Dvetisíc rokov
oslík si ma nesie...
Egypt je všade,
kde je rodná zem.
Do tieňa obliekam si
dušu v lese,
do jasu, ktorý
obkolesí tieň.*

*A tak tu chodím,
pomedzi jarky,
pahýle a siete,
kde azda niet
dňa bez príhod,
v tom paralelnom,
cudzom pre vás svete,
ja blázon Kristov,
skrátka idiot.*

Teodor Križka

Lúka

*Keď kráčaš ku mne, akoby šla lúka
v ústrety rovno môjmu náručiu.
Akoby zdnuka rástol kvet, čo núka
vôňu hôr, v jemnosti čo najprudšiu.*

*A hoci je to všetko nerozumné,
tej vôni vonkoncom sa nebránim,
voňavým spevom, ktoré idú ku mne
nekonečným a rovným svitaním.*

*Smieš hocičo, aj prevalcovať rebrá
mojich snov, ctihodná a bezodná,
len dotkni sa ma striebrom, štedrá,
hoci len prejdeš zvnútra cezo mňa.*

*Len dotkni sa ma hĺbkou celkom zdnuka,
kde ani kameň v srdci nemlčí.
Keď kráčaš ku mne, akoby šla lúka
v neobjateľnom Božom náručí.*

Z lekárničky

*Nemusím mať všetko, po čom túžim,
ani vrchy, ani priepasti.*

*Ani vstúpiť do všetkých tých úžin,
kde sa moje prsty nepásli.*

*Si, a to mi veru stačí v mojom živí,
dotýkať sa hĺbok zďaleka.*

*To mi stačí na tie kľbká nití -
zašiť srdce, ktoré narieka.*

*Netreba mi ani odpoveď, no
otázky vždy právom nástoja...
Podstatné je, že sme stále vedno
ako bolesť vedľa bôľhoja.*

Stromy

*Povedľa žijú, naši lesní bratia,
nič nehovoria, aspoň tak sa zdá,
že popri nás si iba život krátia
a šum, a vzduch je práca ich i mzda.*

*Každý z nich namáha sa, ako vládze,
ťahajúc hlinu, živiny a íl
k nebesám, a z tej živej priadze
gobelín tkajú do ostatku síl.*

*Má ich rád dážd' a s dažďom mach a huby,
tajomstvá milujú ich prítmie, strach
rodí sa tam, a strach, ten všetko sľúbi,
a zvieratá si hrejú v pazuchách.*

*Chodím k nim stále, nežijúc len popri,
každý z nich vnímam, nielen celý les.
Na lásku schopný, hlavu si tu opri
o ktorýkoľvek kmeň, s ním ku Bohu ju vynes.*

*Povedľa žijú, neúnavne prosia,
a možno žiaden ani nevie sám,
že dážd', keď prší, a keď sadá rosa,
ich prosby potom nesú k nebesám.*

Z horúcich dlaní

*Byť stále spolu, aké veľkolepé,
ďaleko-pred'aleko od seba.
Niet nad šťastie, keď v sluchách tepe.
Keď stále nevychladá pahreba.*

*V horúcich rukách tvoje ruky zvierat'
aj bez akéhokoľvek dotyku,
s intuíciou divých zvierat
cítiť ťa naozaj, nie zo zvyku.*

*Do opustenej noci vyjem
ďaleké blízke mená tvojich dní,
tých halierikov, na rekviem
skladajúcich mi nočné sny.*

Umenie

*Ako keď dieťa neumelou rukou
nakreslí krúžok a pár paličiek,
tak aj ja, Pane, skladám z tvojich zvukov
čosi, čo podobá sa na tvoj malíček.*

*S usmiatou tvárou potom k tebe bežím,
len ako dieťa, iba ako tmár,
ukazujúc ti úsvit nad pobrežím
ako tvar, ako tvoju svätú tvár.*

*Ty, Bože, ako každý správny tato
nevyvedieš ma zaraz z omylu,
len usmeješ sa, veru teší ťa to
a odmeniš ma šťastím na chvíľu.*

*Takto tu žijem, iba z tvojich chĺpkov,
z malíčkov tvojich svätých rúk,
a omylom to nazývajú hĺbkou,
len imitujem zmysluplný zvuk.*

BALETKY

Malým baletkám

z tanečného divadla Galatea, Rostov

*Aj by som báseň napísal,
keby som vedel písať, ako vedia deti
premeniť tancom na misál
prach hriešnej zeme tak, že svieti...*

*Aj by som zviazal do rýmov
všetok ten údiv, keď sa detské nôžky
maznajú s rodnou krajinou
tak čisto, anjelsky, tak božsky.*

*Nie som však hoden nádhery,
čo schádza z nebies iba k celkom čistým,
ako sa halí v páperí
a prikrýva sa Pán Boh na noc lístím.*

*Pri pokusoch sa popálím,
keď takto lietať spolu s vtákmi skúšam.
Také je dané iba im,
nevinným detským nožičkám a dušiam.*

Opustení

*Nemám sa vraj tak opúšťať,
a tak ma opustila sama.*

Údel hodný skôr holúšat.
Z dažďa je celá dráma.
Stačí, ak dva dni zaprší,
a zhynú o minútku.
Niet lásky, no je v náruči
to prázdno plné smútku.
O jasné nebo unívam
Pána neba a zeme,
vtáčence, náruč plnú vám,
červíčkou utešene.
A sebe? Sebe nepýtam
nič, veď som opustený.
Môj prach nech hodia kopytám
tej odpustenej ženy.
Opúšťam sa a odpúšťam
všetkým a všetko, než sa stane.
Takého sa ja dopúšťam,
také je moje opúšťanie.

BOŽIA

Vlčie maky v poli, ovos, na kopčeku briezka,
škovránok, čo v nebi nad poľanou vrieska,
medzi klasmi srnka... Čo je ešte božie?
Na chodníčku mláčka, nad tou mláčkou hložie.
Len náhodný pocestný som, postojačky kl'akám
ku všetkým tým darom, k hložiu i k tým mlákam.
Na tej Arche božej každému žiť v páre,
čítam z mláčky, z vrások vlastnej tváre.
Akokoľvek, mláčka chvíľami ma desí,
hľadám tvoju tvár, no ty tam so mnou nie si.
Noc však spoza lesa vykotúľa ovál
mesiaca, kam mi ťa horký údel schoval.
Usmievaš sa na mňa každé štyri týždne,
na jednu noc vtedy zo mňa trýzeň zmizne.

*Celú noc ma tíši, až som celkom krotký,
veľká božia trýzeň na tri bodky...*

Navigácia

*Opustila ma jedna
a druhá ma hned' našla,
čo na tom, že je biedna,
biednejšia môjho kašľa.*

*Veď ja som taktiež biedny,
zvysoka kašlem na to,
že smejú sa mi, veď mi
poteší srdce, zlato.*

*Trpezlivá je, keď sa
k nej správam ako dieťa.
Vodí ma ako slepca
po labyrintoch sveta.*

*Smiať sa? Niet veru nad kým.
Nehovorí mi, tráp sa.
Keď chcem, ju vypnem krátkym
dotykom svojho palca.*

*Teší ma každý útek
s tou slečnou do neznáma.
Má oči nezábudiek,
darmo, že nepozná ma.*

*Zato však dobre pozná
každučkú z mojich adries.
Či miluje ma, bohzná.
Neblúdiť - stačí nadnes.*

*Keď som jej ozaj sýty,
len dotknem sa jej jemne.
Kým kráčam po pažiti,
ona si v aute zdriemne.*

*Nepýta žiadne všimné,
nebýva nikdy hladná.
Má miesto v aute pri mne
a meno Ariadna.*

Matka

1

*Koľkože to bolo ambícií,
keď ešte ruky a nohy prekážali natoľko,
že napriek túžbe a vôli
cieľ sa stal nedosiahnuteľný
práve na dosah!*

*Koľkože to bolo snívania
o modrookých princoch na vranom koni,
čo prebúdzajú bozkom
žaby v princeznej!*

*Až jedného rána stojíš pred zrkadlom
a zrkadlo sa ti už neposmieva,
nevyplazuje ti jazyk
na každú pehu,
na plochosť prsníkov,
z nepomeru je zrazu pomer,
zdá sa, všetko je, ako má byť,
pomerne solídne sa zaoblili hrany.*

*Už ťa nik v škole nepoťahá za vlasy
ani ti nestrelí fúkačkou
do tváre zrníčka ryže.*

*Kade prechádzaš,
celý vesmír sa za tebou otáča,
nielen túžby mládencov,
a odrazu ťa zabolí
prázdnota v lone.*

2

*Prázdnoty niet,
prázdnota je plnosť všetkého,
je to len eufemizmus neschopnosti
cítiť a načúvať.*

*A plnosť sa chce stať niečím,
plnosť sa ako kľbko odvíja,
premenená na Ariadninu niť.*

*Plnosť si v labyrinte z nití
uvije hniezdo.*

*Plnosť do hniezda povije dieťa.
Logos sa telom stane.
Lebo na počiatku bola láska
a láska bude i na konci,
ale teraz je na počiatku
všetkých a všetkého.*

3

*Čo sa to práve stalo?
Vybuchol v lone požiar,
zahorel od plameňa k drevu,
od dreva po strom,
od stromu ku koreňom.
Z objatia muža a ženy
počalo sa, čo daroval Boh.*

*Z veľkého tresku,
tichučkého ako myška,
miliónkrát tichšieho,
vytryskol vesmír,
na obraz Boží
počalo sa dieťa.*

*V jaskynke,
čo sa volá chrám.*

*To iba diabol
pre ňu nemá meno
okrem nadávky.*

*Dve srdcia jedno sú,
dve ohnivká
jednej reťaze.*

Mystérium Fidei.

Prosím

*Nad čokoľvek si bližší,
kolíska i hrob spásy,*

*smäd, čo nik neutíši,
požiar, ktorý nik neuhasí.*

*Jediná sladká trýzeň,
ako med pýche horká,
len sýtosť zo mňa vyžeň,
chlebová suchá kôrka.*

*Podpál' ma svätou vodou.
Ak horieť, zhorieť do tla
v láske, nie v kotle zvodov,
piť núdzu z tvojho kotla.*

*Ako džbán dušu krúž mi,
nádherou tak ma zarmúť,
až bezhranične núdzny
smäd vzkriesi ma až na smrť.*

RADA

*Majú vás radi, celkom určite,
keď oni vravia, a vy mlčíte.*

*A koľkože len majú pre vás sľubov,
len nepohnite brvou, tobôž hubou.*

*Ale keď zistia, že ste hubatí,
okúsia ich hnev a bucháty.*

*Nechcete nuly na osobnom účte?
Tak počúvajte mocnejších a mlčte.*

Napršané

*Niet takých pliec, čo nemohli by niest'
šupinky jasu, napršané z nebies,
ba ani hviezdy väčšie ako päšť,
tak neutekaj, postoj, nikam nebež.*

*Priviedol som ťa k rieke, po jej brod,
princeznú, ktorá milovala kráľa.
Ukázal som ti ľahkou rukou, choď,
no srdce želalo si, aby si len stála.*

*V nijakom prúde ryba netonie.
Tak aj v nás pomaly sa zviecha
jas, ktorý nejestvuje bez tône.
Z hlasu sa nedá vyzliecť, ani z echa.*

Aké to bude

*Aké to bude krásne, až raz budú klásť
ostatky môjho tela do tej rodnej
zemičky božej, ktorú volám vlast'
a ani na krok nepohnem sa od nej.*

*A možno iba rozsypú môj prach
pod lipy na vršku, kde túžil ležať Hollý.
Janičko drahý, budeme tam v snách
obláčky rátať, trhať klásky v poli.*

*Dakedy v noci pochyťí nás smäd,
oblapíme sa za boľavé plecía
a podľho dole kopčekom, ta vpred,
k Ságelskej studénke, sťa na nebesia.*

*Janičko drahý, čo na tom, že v snoch
nikto nás nespozná. Ved' nezáleží na tom.*

*Každý vlas dávno porátal nám Boh
a jeden druhému sme predsa v básni bratom.*

*Už dakde je to miesto naveky,
tá hrstka hlíny, čo sa nenadrda výškou,
lež pod trávu si skryla náreky,
ten Hollého a azda raz ten Križkov.*

*Tie trávy tak by nám tam pristali,
šumenie kvetov, lipového lístia
na vršku po Mariške z Magdaly,
čo prvá uvidela zmŕtvychvstanie Krista.*

*Ktože nám dvom tam ešte zatlieska?
Do mrazov trnky zatrpknuté všetky.
Len havrany, tá chamrad' nebeská,
keď o oblohu opiera si letky.*

Kamikadze

*Priložila si dušu ako dlahu
k tej mojej na zlomenom mieste.
Dost' na oslavu desaťročia vzťahu
čo i len tichým nezovretím päste.
Milujem, preto nezatváram prsty
a nezamykám na záhrade bránu.
Kedykoľvek smieš vstúpiť, ak ťa pustí
ten, čo dal obraz do zovretia rámu.
Budem tu stále, aj keď budú iní
z moruše trhať sladkú vôňu jahôd.
Máš ešte šaty v starodávnej skrini,
zober si všetko, alebo to zahod'.
Zatrel som naše tajomstvá len sčasti,
ostatok ďalej maľujú sadze.
Nebudem tu už, ale bude klásť ti
otázky moje srdce, koľko vládze.
Už dávno vie, čo príhodi sa s nami,
budúcnosť, ešte tajomná a pestrá.
Stretneme sa, no iba v prachu dlaní,
pre cudzích milenci a pre nás brat a sestra.*

Krehká

*Krehká je, krehkejšia než lupeň
magnólie, keď práve opadá.
Pod nohami jej ale úpiem.
Trápi ma (vie to), aj keď nerada.
Krája ma, štvrtí bez studu a falše,
meč rozpálený v ohni dobiela.
Niekedy, ale ozaj iba zavše,
bolo by lepšie, keby umrela.
Nuž srdce prosím, ešte väčšmi znežnej,
na všetky strany tryskaj vrúcnu krv.
Veď čo by som si potom počal bez nej.
Naisto by som umrel ešte prv.*

Poézia

Po móle kráčať až po nervy nahý
na očiach škodoradostných a zlých,
planéta smädom vysotená z dráhy,
zhorieť, no horieť, kým ti stačí dych.

Žiť bez oťaží, keď ťa údel blaží,
modelka, staršia ako remeslo
markytánok, tá povznesenosť paží,
pokánie, ktoré dušu povznieslo.

Ísť naprieč frontom, obom stranám cudzí,
terč pre ich sliny, podlosť, závišť, zášť
a dať sa napiť všetkým smädným v núdzi,
keď od nebies si vyprosujú dážd'.

Sám ako vtáča napichnuté v ôstí -
spasiť sa chcelo pádom do húštia,
báseň, tá svätá bezohľadnosť čností,
surovosť, ktorá z lásky odpúšťa.

Skladateľ

Tak sladko, sladko v hanbe je nám.
Tak sladučko sa drieme v ostude.

Komu tu šepkám? Len tým svojim bdeniam.
Hluchote, ktorá sluchom nebude.

Len čujným ušiam mŕtvych ľudských predkov,
čo otrčajú dlane spod hlíny,
tým prísnyim očiam s bezvýznamnou smietkou -
za ňu ich zločin nazval podlými.

Aj to však prejde. Naše detné deti,
z milosti Božej azda vidiace,
raz nájdu zvyšky partitúry v smetí
a prehrabú sa tlením ku kráse.

To ony azda počujú krik ticha
a užasnú, že býval ešte hlas
pokory, ktorú nazývali pýcha,
názor, čo nezľakol sa v čase fráz.

*Nedouk, blázon, prevrátkabát, drzáň,
ktorému do očí sa vyškiera pán múch,
komu tu šepkám? Len tým nočným slzám.
Hluchote, z ktorej nestane sa sluch.*

Epidémia

*Život, tá nákaza,
smrteľná choroba,
o večnosť naráža,
zrážke sa podobá.*

*Z prekrásnych priehrští
naberám do dlaní -
ako vrah na púšti
o večnosť havarovaný.*

*Smútky ma obkolesia,
no srdce stále plesá -
na jeho povrázku*

*hádzem sa pod kolesá
rýchlika na nebesá,
tak chorý na lásku.*

Sťahovanie

*Dá sa to, zdá sa, podísť k iným dverám,
na kľučku siahnuť, inú adresu
nazývať domov, k iným perám
priložiť ústa, a tiež dobré sú.*

*Dá sa piť inde z celkom iných šálok,
než sú tie naše, časom rozbité,
na iné náručie si robiť nárok,
na inú rieku v inom koryte.*

*Ale mne stačí šálka iba jedna,
čo ešte ucelela z našich dvoch.*

*Nekladiem otázky, no odpoveď má
aj na mlčanie jeden verný Boh.*

Moja vysoká

Na tomto svete všetko dojíma,
ak človek žije, nie je spolu mŕtvy.
Tak objíma ma nehrou krajina,
v rybníku kapre núkajú mi plutvy.
Škovránky, zhovorčivé spravidla,
tak nenútene, štebotavo, detsky
zoberú si môj smútok na krídla.
Prijmú ma, bez ohľadu na poklesky.
Učím sa od nich. Chlieb mám na stole,
i fľašu vína. Od minulých Vianoc
zostalo tu kus tepla - v kostole,
čo nezamykám nikdy ani na noc.
Krajina v ráme môjho obloka
chodí mi dušu nežným radlom orať.
Toto je moja druhá vysoká,
k nej chodievam si večne po doktorát.
Objímajú sa stromy s hviezdami,
tak mlčky, bezodplatne, nerozumne.
Nezdráhajte sa preto, neznámi,
vy zavrhnutí bratia, prídte ku mne.

Abrahám

Za múrom mesta krátkym menom Ur,
kde aj môj vlastný otec žil len z modiel,
ty, Otče nebeský, si ma tak uhranul,
že som si srdce do purpuru odel.
Do smädu po tebe a do plameňa úst...
Vyviedol si ma na hranicu púšte,
za fatamorgánu, kde zodvihol si prst
a rozhrnul si sa mi v srdci ako húštie.
Tam je mi dobre, za hradbami bied,
čo prebývajú za múrom, no zvnútra.
Za múrom zvonka, tam je boží stred
a voda v studni vôbec nie je mútna.

*Z neplodnej ženy narodí sa syn,
môj milovaný - nik ho nevydranká,
no z lásky k tebe rozlúčim sa s ním,
zameníš ho však, Bože, za baránka.
Tým baránkom raz staneš sa ty sám,
keď položíš mu šiju pod nôž kríža,
a ja si v svojich vnukoch kľaknem tam,
a tvoje ruky ku mne sa v nich znížia.
To všetko bude ako hrubý múr
a mne tam určíš miesto v hojnej biede,
za múrom môjho mesta menom Ur,
na okraji, v tom centre, v tvojom strede.*

Moje šperky

*Čo nemá konca, nik si necení,
plače, kto isto miloval a stráca.
Jar rozkvitá v nás ešte v jeseni,
srdce nám puká, len keď hynie krása.
Nuž požehnaná milostivá smrť,
čo paradoxne nevraždí, no kriesi
a pamätá, čo treba zabudnúť,
tá odvrátená strana všetkých vecí.
Sme skalolezci, stenou je nám kríž,
to po ňom celkom vystúpame k bytiu.
Kto na hlave máš dvoje uši, slyš,
cíť, kto máš ešte aspoň trošku citu.
Som iba zvláštny poddruh lakomca,
mám iba to, čo naozaj sa tratí.
Niet večných vecí, čo sú bez konca.
Trvajú iba nehynúce straty.
Každý deň mávam v duši nedeľu,
a je to veru nehynúca krása,
keď dotýkam sa toho predelu,
kde do večnosti duša prepadá sa.*

Prešívanie

Čokoľvek by sa s tebou stalo,
je toho pre mňa stále málo.
Všetko to naostatok prežijem,
prešijem ódu v nové rekviem.
Si ako zhrdzavené ostrie noža,
a predsa sa mi pod ním pára koža.
Zvliekam sa, s kožou sadám na diván.
Prežívam ťa a seba prešívam.
Ďaleká blízka ihla tvojej nehy
na mojej koži robí hrubé stehy.
Blesk pára kôru starej rakyty,
a takým bleskom sám som prešitý.

Kytica ruží

Jedného rána inak šumí lístie,
dlhý dážď vyklopáva na strechy
jesennosť etúd, hlboké a čisté
padanie tónov ako orechy.
Čosi sa pohne s ručičkami hodín,
sekunda od nežnosti k smútku gest.
Zdá sa mi, že sa do náručia hodím -
kytica ruží, dopadne však päšť.
Pohládzam vlasy voňavého vzduchu,
objímam iba krehkosť vzdušných pliec
aj milujem len v duchu, ako sprchu
prijímam ranný vietor nakoniec.
S boľavou hlavou, celkom nepokrytou,
v aleji za bránou, kde leží cintorín,
častejšie postavím sa do zákrytov,
keď na bráne jej hrdzu otvorím.

Útek

Po úzkej chodbe kráčam ako po tuneli,
ohliadam sa, rukami ohmatávam steny,

či suché sú, či vlhké,
studené a či teplé,
natreté, alebo či z nich opadáva omietka,
ale čím viac sa načahujem,
tým väčšmi steny ustúpia,
aj keď ich vidím tak reálne, tak fyzicky
ako svoje prsty.

Načúvam vlastným krokom,
aj keď sa nohami nedotýkam dlážky,
počujem šuchot svojich chodidiel,
počujem dupot utekajúcich nôh,
čo nie sú moje, ani jedna mi z nich nepatrí,
bežia a udierajú podošvami o zem,
občas počuť odkopnutý kamienok,
ako naráža o stenu.

To predo mnou bežia moje vlastné dni,
dni minulé, dni detstva,
plné tajomstiev,
o ktorých rozprávať niet komu.
Naostatok, načo komu čo rozprávať,
každý má svoje dni,
každý ich kroky počuje po svojom,
a ak ich náhodou nepočuje,
počuje aspoň prázdnotu,
ale počuje.

Po úzkej chodbe kráčam pol metra nad zemou,
a predsa cítim každý výčnelok,
každý škrabanec na lýtku,
každé šľahnutie trávy,
práhlenie
či uhryznutie psa.

Práve tak moje uši vnímajú
škrtnutie zápaliek,
ločkanie nedopitej fľaše v ruksaku
počas nočného výstupu horou,
a hlasy, hlasy, hlasy
každého, kto kedy prešiel popri mne,

známych i neznámych,
rodných aj úplne cudzích,
spolužiakov zo všetkých škôl, ktoré som kedy navštívil,
učiteľov i náhodných pocestných,
hlasy ulice, kina, kaviarne,
hlasy školené aj neškolené,
hlasy živých i mŕtvych.

Prechádzam úzkou chodbou
s odsúvateľnými stenami,
nepreraziteľnými, a predsa priestupnými,
smiem ich prekročiť
na ktoromkoľvek mieste,
ktorýmkoľvek smerom -
všade je tá istá chodba
so svetlom na konci.

Stretávam tváre žien,
ktoré ma kedy milovali,
žien, ktoré ma odmietli
i žien, ktoré som odmietol ja sám,
cítim ich pery, poddajnosť ich prs,
ich pohladenia aj ich zauchá.

Hoci je jar práve vo svojom úplnku,
v nozdrách mi vietor rozvoníava jeseň.
To všetko sa odohráva v tej úzkej chodbe,
užšej než hrdlo úzkosti a strachu,
že to všetko nie je len môj sen,
ale ktosi ma chytá za šiju,
vylamuje mi ruky dozadu,
vlasy mi upravuje do hrotu naslinenými prstami,
ako keď mama do ihly navliekala niť,
a prevlieka ma svetlom
na konci tunela,
lahodne šepkajúc,
neobzeraj sa,
nech mŕtvi pochovávajú mŕtvych.

Havrany

*Málo je ich, no je ich veľa,
kde netreba nič dať, len brať.
Kde má byť duch, tam puch ich tela
nad krásou vládne, mrzký kat.
Pluky sú ich, hoc je ich skromne,
škodoradostníkov, tých bratov ziel,
a šliapu po vás, šliapu po mne,
a nezaťhajú od nich skorocel.
Vraj slobodu chcú, ale slúžia
tomu, čo povstal proti nej,
a v rukách rozkvitá im ruža
v ohavnosť a meč v tristný dej.
Sú všade, kde sa niečo dáva,
službičky, chvála, ceny, poklony,
a preto cudzia je mi sláva,
vyhýbam sa tým miestam na hony.*

Epidémia

*Život, tá nákaza,
smrteľná choroba,
o večnosť naráža,
zrážke sa podobá.
Z prekrásnych priehrští
naberám do dlaní -
ako vrak na púšti
o večnosť havarovaný.
Smútky ma obkolesia,
no srdce stále plesá -
na jeho povrázku
hádzem sa pod kolesá
rýchlika na nebesá,
tak chorý na lásku.*

Lúky

*Milujem lúky, horské i tie nížinné,
tie bezhraničné kytice
v náručí anjelov,
obstúpené motýľmi
a topolovou výškou
z náveterných strán.*

*Keď som bol celkom malý
a robil sotva prvé kroky po zemi,
ešte nič som nevedel
o lúkach za dedinou,
ale lúky už pre mňa boli tajomstvá
prestáňované
matke do lona.*

*Chytal som sa tých lúk
krčovito, ako topiaci sa chytávajú slamky,
div mi celé hrste kvetov
nezostali v pästi
ako vtáčí chvost.*

*Odvtedy vždy, keď vidím lúku,
vidím zásteru, tú zástavu bezpečia,
nijakú nie voľnomyšlienkársku,
naozajstnú, pravú zásteru lásky materskej,
to večné znamenie obety
okolo pása,
okolo stredu vesmíru,
kam dobrotivý Boh
ukladá život.*

Veriaci Tomáš

*Odchádzaš. Aké ľahké to máš.
Nesie ťa vietor s nehou páperia.
Ale ja trvám, neveriaci Tomáš,
a moje prsty v ranách neveria.
Neodchádzajú nikam city z ulít,
aj keby sa im stali pritesné.*

*Kde inde by sa ešte smeli túliť
nádhery premenené na piesne?
Kam odišlo by more z mušiel?
Priložíš ucho, ďalej šumí tam.
A ja? Kam by som z našej lásky ušiel!
K ďalekým, väčším, krajším ulitám?
Pre mňa je cesta taká ťažká.
Kam by som šiel? Som svoja vlasť.
Nepotrebuje v seba veriť láska,
nepotrebuje prsty do rán klásť.*

* * *

*Netreba mnoho. V dome za lúkou
v ponurej chvíli stačí zo slamy
jablko vybrať, tešiť zámlkou,
čo rozpráva viac ako ústami.
Prelomiť osúch ticha úsmevom,
ak nieto slov, či slovo pokúša...
Netreba mnoho. Čo treba nám dvom,
keď na jazyku sladne moruša.
Neviem, čo sa to deje, krásny krach
prežívam, keď ťa vidím vo dverách
obliatu slnkom. Chválim veraje,
že pojali ťa celú do rámu.
Ach, ako rada duša chorá mu
šepká, keď nepočuješ: Dobrá je...*

Návod na radosť

*Tieň, samá úzkosť ťa vraj postretla?
Neodvracaj sa tvárou od svetla.
Hľad' k zdroju jasu,
veleb krásu,
neuvidíš tieň,
ako od úžasu*

*kriví sa v stave takom pohnutom -
nech sa len krčí za chrbtom.*

*Tieň chce len dušu, a nie kosti -
nikdy sa neodvracaj od milosti.*

O šťastí

*Na život návod? Kto ho vlastní?
Nehľadaj šťastie, sám buď šťastný.
Prichádzaj šťastný, v šťastí mávaj prím.
Nečakaj, až ťa obdarujú ním.
Zunuje sa ti veru cudzie šťastie,
ak samému ti v srdci nenarastie.*

Trhový mechanizmus

*Z tých novôt raz mi hlava opuchne,
žijeme si tu ako v sade bohov:
Mocnejší z nás si prosto utrhne,
a slabší nech si trhne nohou.*

Z kráľovstva múch

*Muška muške šušká,
nože nakloň ušká,
našpiním ti na ne,
čo mám zapísané
oddávna, už zvlani
sama za uškami.*

NOHY

*Nik za to nemôže,
príčin sú ozaj celé stohy,
no ďakujem ti, Pane,
pretože
za tebou napred
idú moje nohy.*

*Tie prvé na mne nevládzu,
no hoci sa len vlečú,
nadviažu prvé na priadzu
na Božom kolovrátku...*

*Za mňa pália sviecu
ešte tu,
ale zároveň už tam,
kde tkajú radosť
z bolestivých nití.*

*Nevládne nohy
držia chrám,
v ktorom som kňaz,
čo nechápe,
no cíti.*

Ranný prstoklad

*Prišla ku mne návšteva,
stále sa mi posmieva,
až ju láme v kostiach.
Ja sa smejem z hosťa.*

*Posiela ma do hája.
Smejeme sa obaja.*

*Nech sa kto chce zlostí,
smejeme sa do sýtosti.*

*Ja zo smiechu, zo mňa smiech
posmieva sa. Čo je na tom? Nech.*

Oheň

*Obloha - lúka nevädzí
vyplazuje tu na mňa
mesiac, ten jazyk hovädzí,
vierohodná i klamná.*

*Idem, no ide podo mnou
chodník, ja vlastne stojím,*

*smrek s čašou ohromnou,
s náručou plnou chvojím.*

*Tak trochu s panikou
beriem si na ramená
ranný spev vtáčikov,
jas dreva do plameňa.*

*Nemám viac na práci,
len strážiť tento plameň,
spevavo horiaci
fakľami svojich ramien.*

Takto to býva

*Keď duša v noci zodvihne ma z lôžka,
strčí mi pero do ruky, na - pís,
bozká ma chvíľu na viečka tá božská
tvár, ktorá cez deň čuší ako myš.*

*Kam ráno mizne, netuším, no zavše
za skriňou počuť, čosi hryzká tieň,
a možno je to stratený kus falše,
alebo smútok - netrápim sa preň.*

*Trápi ma iné - prečo duša mlčí,
keď po záclonách rozlieva sa jas
a po nociach ma zobúdzajú jej vlčí
hlas, taký cudzí, desivý, no hlas.*

*Vlčí dych cítim zavše, keď sa zotmí,
zo spánku na mňa dýcha slepý sad:
podobu temnú prepisovať pod' mi,
a ja sa budím seba prepísať.*

Zlatokop

*Dajte mi pokoj, trhovníci slávy,
zišla by sa mi, keď som mával strach,
že každá hláska dlávi ma a dávi,
dnes voľne dýcham úsvit na horách.*

*Strčte si kamsi diplomy a ceny,
všetky tie sošky ako z bazáru.
Menej než tráva, skoro ako hlien
sláva je, berte si tú oštaru.*

*Žerte sa, vad'te ďalej medzi sebou,
intrigujte, kto z vás je väčší bard.
Sláva je upiecť žobrákom pár chlebov,
vykopať kryštál z vyťažných hald.*

*Vám divadlo, vám samý hnus a stoku,
vám všetok odpad, a mne lacný liek.
Hodiny sedím mlčky pri potoku,
prepieram piesok pre pár zlatiniek.*

*Cestopis slávy, starej prostitútky,
poznám už dávno celý naspamäť.
Sláva je nanič, súcce sú len skutky.
Za tými túžim, mať tak dvadsaťpäť.*

Máličko o slovách

*Je dvoje slov, tak opakujem znova,
sú slová klzké ako žabí sliz,
sú slová ako hadí jed, a slová,
čo pohladia ťa, aj keď spíš.*

*Sú všade slová ako rub a líce,
sú slová ako odraz v zrkadlách,
sú slová Božie, súradnice,
a slová, ktoré šíria strach.*

*Sú slová, ktoré tiahnu k stredu,
sú slová odstredivé, mätúce,
niektoré šíria hlad a biedu,
a iné berú za srdce.*

*Sú slová vraždiace a slová, ktoré
vyslovuje v nás za nás Boh.*

*Poviem vám, veru mám sa na pozore,
aké ja šírim slová z oných dvoch.*

Zjavenie

*Zátylok, vrkoč, no a z pliec
vodopád steká, nahý jas
a za ním tiahnu nakoniec
ružičky všetkých božích krás.*

*A na tom dlhom závoji
nesie sa pohľad mojich snov,
a na ňom tie sny zahojí
úplnok tvoj, tvoj spln i nov.*

*Čože to so mnou urobí,
keby som vidieť ťa tak smel.
Vyzdravel by som z choroby
a na zdravie zas ochorel.*

*No ku zdravému úsudku
ochorel som, a na svoj smäd,
a nevyzdravel zo smútku,
čo už tu poznám naspamäť.*

Vzbúrenec

*Nepozerám sa do strany,
už bez toho som našťvaný,
pozerám sa len dopredu
a stískam päste od jedu.
Nedám si stúpať po chrbte,
pekelníci, tak odstúpte!*

*Cudzí som vám i zostanem,
s pannami, ba i bez panien,
s prírodou z lásky ženatý.
Boh sa mi zjavil v zvierati,
len drobný ako malíček,
až na dne vlčích zreničiek.*

*Zistil som, že je svätá noc
od Vianoc celkom do Vianoc,
i že ten hore na kríži
milosrdne mi ublíži,*

*keď srdce zo mňa vydranká
pokorným hlasom Baránka.
Dal som mu všetko, choseň-nechoseň,
od lásky k nemu bľabocem,
zamilovaný, slobodný
už toľko rokov, toľko dní.
Nenosím žiadne postroje,
nakoniec všetko jeho je,
nielen tá Sviatosť oltárna,
i keby ma vzal do jarma.
I na Veronikinej šatke
sú jeho oči také sladké,
no v očiach zvierat tiež je hlboký,
oči sú jeho obloky.
Pozerám sa len dopredu,
naštvaný, celý od jedu,
no odpúšťam vám, nech ste, kde ste,
lebo on, nie ja, spustil päste,
a tak vám z lásky ublíži,
že vykrváca na kríži.*

Samomluvec

Dávidkovi in memoriam

*Raz odídem, až celkom dokonám
to dielo, ktoré zamak nevynáša,
len otvára mi ústa dokorán,
veľrybe, čo sa vrhla na Jonáša.
Kam by som ušiel? Nepočuje nik
zápalnú úzkosť natrhnutých hrdiel
a nikto veru nevyšklbne krik
zo srdca vtákom, ani mne ich údel.
Doutedy treba uniesť celý chrám
v objatí vlastných lopatiek a rebier,
oltárom srdca, krvou svietiť, sám
pokúšajúci, pokúšaný rebel.*

*Dovtedy treba trhať ranu úst
až po živý pulz horúceho srdca
a vložiť do tej rany vlastný prst,
samomluvec, čo vybuchnú mu pľúca.*

*Staroba, to je v chráme klenutie,
kamenná, ťažká, milostivá čaša.
Čím viac mi vrství klenbu na chrbte,
čím viac ma tlačí k zemi, viacej vznáša.*

Čakal som zázrak

*Na brehu stojím, ruky vo vreckách,
predo mnou jazero a na hladine ráno,
a áno, nemo bľačím šťastím v ovečkách,
a šťastie prichádza aj odchádza vždy samo.*

*A na hladine rybár, člnok nehybný,
a na hladine nepohne sa vlnka,
a sotvakto ten pokoj spochybní,
a sotva by ho spochybnil jas slnka.*

*Jazero, ja a rybár, vzadu vetrolam
z hladiny pije, z mosadzného jasu,
i báseň, ktorú za svedka si povolám,
že krása trvá, to len kolená sa trasú.*

*Takého dávno vôkol nebolo.
Nechvie sa nič, a nieto v lese prieseok.
Svätý Duch vanie dakde okolo
a vyberá mi obe ruky z vreciek.*

Vrchol

*Uprostred leta tiahnu husie krdle,
hnilobou páchne, keď zem zaprší,
široký jas ma zrazu zovrie v hrdle
a úzko je mi, úzko na duši.*

*A úzkosť kričí z dlhých vtáčích hrdiel,
tá úzkosť až tak veľmi očistná,*

*že i svoj údel vnímaš ako kúdel'
v šikovních prstoch zázraku a sna.*

*Na brehu sedíš, opravuješ loďku,
na nič, len aby dosiahol si breh,
ten breh, kde odstavia ťa do dôchodku,
nech nie si prekážkou tých zrelých na úspech.*

*A na plece ti sadne motýľ očkáň,
len smietka krásy na tie pomery.
Na brehu sedím, na vás si tam počkám,
tam, na tom druhom brehu nádhery.*

Gurgen Karapetjan
MY A ONI

Prihrnuli k sebe
všetko, čo dá sa prihrnúť:
zem, podložia, zdroje...
Predali všetko,
čo sa len dá predať:
závody a bane,
majetok hnutel'ný aj nehnuteľný,
zlato a svedomie.
Sloboda je všetko, čo nám zostalo,
sloboda voľby medzi chlebom a pivom.
Ostala nám iba sloboda
hľadať si pod slnkom miesto.
Mlčať, bez reptania žuvať ich lož,
to od nás chcú.
Zvaliť sa na chrbát,
k oblohe otrčiť labky,
nijako nečvirikať.
A my od nich požadujeme,
aby svoje nesplnené sľuby
neskrývali za cynickým úsmevom.
A my chceme, aby
v pohári trpezlivosti ešte nechali
miesto pre pár kvapiek.
Čestne a podľa svedomia
vychádzame s nimi,
jeden o druhého máme starosť:
My, aby oni boli sýti,
oni, aby sme zostali celí.
Takto si tu nažívame.

Verše popredného arménskeho básnika
preložil Teodor Križka

Teodor Križka
Bl. Karlovi I. Habsburskému

*Koľkokoľvek by som vám listov písal,
akúkoľvek vám sľúbil vernosť,
sto rokov meškať, Bohu verný cisár,
sto rokov ponáhľať sa, ale nemôcť
ponad rov vykopaný medzi nami,
to je tak veľa... Mocná mútna stoka
strháva brehy, mňa tiež, zdáva sa mi.
Za slzou slza vypadne mi z oka.*

*Narodil som sa, pre našu vlasť mŕtvy,
žije však vo mne spravodlivosť práva.
Som Slovák. Pane, nebuďte že smutný,
hriešnik sa kajá, také sa tiež stáva.*

*Národy sa raz všetky vrátia domov,
rozutekané svetom ako ovce.*

*Ozajstný domov, to je súlad tónov,
poriadok Boží, a nie kto chce, čo chce.*

*Na všetko treba dozrieť, ako na vlasť,
tak na odcudzenie a na nepriazeň.*

*Sto rokov žil som bez vlasti, ja mamľas,
akoby som len včera stúpil na zem.*

Národy nechápu, len množia vlastné žiale.

Otčenáš za vás, za vás každý Zdravas.

*Ved' aj vy za nás modlite sa stále,
u Nebeského Otca orodujúc za nás.*

Na snímke Cisár Karol I. s cisárovnou Zitou a malým Ottom na návšteve Pressburgu - Bratislavy dňa 16. júla 1918.

https://scontent.fbts4-1.fna.fbcdn.net/v/t1.0-9/36775530_2257654907594426_8960474485916434432_n.jpg?_nc_cat=0&oh=ec66a2683ac85394592e23915ee3eebd&oe=5BA54812

*

Teodor Križka
Majáky
Marine Cvetajevovej

*Sú prívetivé pobrežia,
a z diaľky sme ich bozkali,
a srdcia, čo k nim pobežia,
rozbili sa tam o skaly.*

*Vidím vás stávať na prove,
a pobrežie vás dojíma,
zamračené a nachové,
ach, drahá moja Marina.*

*Vietor vám siaha do vlasov
a prináša vám z hviezd
diadém z modrých topásov,
prekrásnych, ako päšť.*

*Voňavý vietor, znamenie,
nachový obzor rumenie.
Na brehu samé kamene,
napoly srdcia zlomené...*

*Krvavo svietia oblaky,
rútime sa k nim rovnakí
po neskutočné zázraky,
nadarmo svietia majáky.*

*Tajomné vlny opité
a mesiac sotva za päťák.
Milujte, koráb rozbite
o skaly, žite! Tak.*

https://scontent-vie1-1.xx.fbcdn.net/v/t1.0-9/37394721_2273148806045036_7916779905226899456_n.jpg?_nc_cat=0&oh=54e7f6a6b2b34f4cb27cf2e8ae339c5d&oe=5C133B36